

Raadsinformatiememo

Datum dinsdag 2 februari 2021
 Ons kenmerk 21.405018
 Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
 Kopie aan
 Van College van burgemeester en wethouders
 Steller Martien Nieuweboer
 Onderwerp Raadsinformatiememo Decemercirculaire 2020 Gemeentefonds

Geachte dames en heren,

De Decemercirculaire 2020 Gemeentefonds is ontvangen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Via deze raadsinformatiememo willen wij u informeren over de financiële effecten die voortvloeien uit de Decemercirculaire 2020 Gemeentefonds voor de gemeente Schagen. De dialoog zal tijdens de behandeling van de 1^e tussenrapportage 2021 plaatsvinden.

Toelichting

De Decemercirculaire 2020 Gemeentefonds betreft grotendeels het Corona 3^e pakket. Dit betreft onder andere vergoedingen voor re-integratiekosten, gemeentelijk schuldenbeleid en cultuur middelen. De vergoedingen zijn ter dekking van de kosten die de gemeente gemaakt heeft en nog gaat maken als gevolg van de coronacrisis. Geadviseerd wordt daarom om de hiermee samenhangende begrote uitgaafbudgetten met deze bedragen te verhogen. Voor het jaar 2021 worden deze kosten dan meegenomen in de coronarapportage/1^e tussenrapportage 2021. Voor de in 2020 ontvangen bedragen voor continuïteit in de zorg en compensatie quarantaine kosten worden nog uitgaven in 2021 verwacht. Geadviseerd wordt om deze bedragen bij de bestemming van het exploitatieresultaat over te hevelen naar 2021. Dit zal dan in het raadsvoorstel over de bestemming van het exploitatieresultaat 2020 worden meegenomen.

De financiële effecten ten opzichte van de in de begrotingen 2020 tot en met 2024 betreffen:

	Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
1	Acresontwikkeling en aantallen	100	5	5	5	5
2	Suppletie uitkering integratie sociaal domein	8	13	13	2	2
3	DU maatschappelijke begeleiding statushouders	2				
4	Mobiliteitshulpmiddelen	-45				
5	Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen	-12				
6	Bijdrage MijnOverheid en DigiD	-11				
7	Bijdrage GDI	-7				
8	Logisch ontwerp GBA	1				
9	IU Inburgering		-1	-3	-3	-3
10	Corona 3 ^e pakket:					

	Re-integratiekosten	31	111			
	Gemeentelijk schuldenbeleid	25	51			
	Bijzondere bijstand	9	17			
	Continuïteit van de zorg	55				
	Compensatie quarantaine kosten	7				
	Cultuur middelen		183			
	Verkiezingen		67			
11	Voorgaande jaren	-11				
	Totaal inkomsten	152	446	15	4	4
	Hier tegenover staan de volgende mutaties in de uitgaven:					
10	Re-integratiekosten		111			
	Gemeentelijk schuldenbeleid		51			
	Bijzondere bijstand		17			
	Continuïteit in de zorg	55				
	Compensatie quarantaine kosten	7				
	Cultuur middelen		183			
	Verkiezingen		67			
	Totaal uitgaven	62	429	0	0	0
	Per saldo	90	17	15	4	4

1 Accresontwikkeling en aantallen

In de decembercirculaire worden de accessen niet geactualiseerd.

De uitkeringsbasis is wel aangepast. Hiervan is sprake als de landelijke volumina van de basisgegevens bij de maatstaven dalen. Als dezelfde geldhoeveelheid verdeeld blijft worden, zal de uitkeringsfactor stijgen. Het tegenovergestelde kan zich ook voordoen. In 2020 stijgt de uitkeringsfactor met 2 punten. Dit is voornamelijk het gevolg van de aanpassing van de maatstaven bijstandsontvangers en eenouder huishoudens en de vrijval van de verdeelreserve. De verdeelreserve van het gemeentefonds dient om onverwachte effecten bij de meting van maatstaven op te vangen, Als de maatstaven definitief zijn valt de reserve vrij.

2 Suppletie uitkering integratie sociaal domein

Voor de jaren 2019 en 2020 heeft er een nacalculatie plaatsgevonden voor de suppletie uitkering integratie sociaal domein. De bedragen vanaf 2020 zijn hierop aangepast.

3 Decentralisatie uitkering maatschappelijke begeleiding statushouders

Conform artikel 18 van de Wet Inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Dit geldt eveneens voor "herhuisvestigers". De UNHCR, selecteert deze vluchtelingen en draagt ze voor aan de Nederlandse overheid om te worden hervestigd in Nederland. In de decentralisatie uitkering waren deze hervestigers niet opgenomen. Om die reden wordt de uitkering voor 2020 verhoogd.

4 Mobiliteitshulpmiddelen

Vanaf 1 januari 2020 wordt de hulpmiddelenzorg aan cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz (Wet langdurige zorg) en niet meer vanuit de Wmo 2015. Hiervoor zijn in de septembercirculaire 2019 middelen overgeheveld naar de Wlz. Op basis van nacalculatie is gebleken dat er te weinig middelen zijn overgeheveld. Dit wordt in deze circulaire rechtgetrokken.

5 Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen

Gemeenten maken gebruik van de centrale voorziening van de Basisregistratie Personen (BRP). Er is door de gemeenten in 2019 en 2020 meer gebruik van gemaakt, waardoor er ten laste van het gemeentefonds een extra uitname plaats vindt.

6 Bijdrage MijnOverheid en DigiD

Eind 2017 hebben de VNG en het Ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. Op verzoek van de VNG is de bestaande regeling gecontinueerd, totdat de afgesproken evaluatie van het stelsel is afgerond.

7 Bijdrage Generieke Digitale Infrastructuur

In het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen is afgesproken dat de doorbelasting van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de generieke digitale infrastructuur via een uitname van het gemeentefonds verloopt.

8 Logisch ontwerp GBA

Gemeenten hebben kosten moeten maken voor de gemeentelijke basisadministratie doordat het Logisch Ontwerp (eisen aan de systemen) is aangepast. Deze kosten worden vergoed.

9 Integratie-uitkering Inburgering

De verdeling van de integratie-uitkering Inburgering is geactualiseerd vanaf het jaar 2021, omdat er van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn.

10 Corona 3^e pakket

In deze circulaire zijn de bedragen voor het 3^e pakket Corona opgenomen. Dit betreft bijdragen voor de jaren 2020 en 2021. Hier tegenover staan de extra uitgaven die de gemeente heeft als gevolg van de coronacrisis.

- Re-integratiekosten.
Er worden extra middelen in 2020 en 2021 beschikbaar gesteld voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden, zodat gemeenten de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt.
- Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzonder bijstand.
Gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek worden er in 2020 en 2021 extra gelden beschikbaar gesteld, om de gemeenten in staat te stellen om hun inwoners waar nodig te ondersteunen.
- Continuïteit van de zorg.
De VNG en het Rijk hebben afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties en professionals binnen de Jeugdwet en Wmo 2015. Onderdeel van de afspraken met gemeenten is onder meer dat meerkosten als gevolg van de coronacrisis door het Rijk worden vergoed aan gemeenten. Op basis van een onderzoek naar de meerkosten wordt het definitieve bedrag voor 2020 nu vastgesteld op € 170 miljoen. Er was al € 144 miljoen beschikbaar gesteld. In deze circulaire is nu het restant ad € 26 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te hevelen naar 2021 en voorlopig in de reserve decentralisatie sociaal domein te storten.
- Compensatie quarantaine kosten.
Voor het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten is eenmalig € 4 miljoen beschikbaar gesteld. Het gaat daarbij om praktische ondersteuning en het continueren van zorg en ondersteuning vanuit de sociaal domein wetten voor die burgers die in quarantaine moeten en niet in staat zijn de problemen die daardoor kunnen ontstaan zelf of met hun netwerk op te lossen. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te hevelen naar 2021.
- Cultuurmiddelen.

Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden.

- Verkiezingen.
Dit betreft een vergoeding voor de extra kosten met betrekking tot de 2^e kamer verkiezingen in 2021.

In deze circulaire wordt een vooraankondiging gedaan wat betreft een aantal regelingen. Dit is dus nog niet verwerkt in de cijfers van deze circulaire. Het betreft:

- Inkomstenderving. Extra reservering € 150 miljoen in 2020. Afrekening in 2021 op basis van cijfers in de jaarrekening 2020.
- Afvalinzameling. Compensatie € 20 miljoen over 2020.
- TONK. Het kabinet creëert een Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) voor huishoudens die door omstandigheden in ernstige financiële problemen dreigen te komen. Voor deze tijdelijke ondersteuning wordt het bestaande instrument van de bijzondere bijstand gebruikt. In totaal is een bedrag van maximaal € 130 miljoen gereserveerd voor het eerste halfjaar van 2021.
- Perspectief jeugd en jongeren. Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een jeugdpakket van € 58,5 miljoen wil het kabinet een gerichte (financiële) impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding.

In het 1^e kwartaal van 2021 worden de gemeenten hier over geïnformeerd.

Buiten het gemeentefonds om worden in 2020 en 2021 nog meer compensaties verstrekt in de vorm van specifieke uitkeringen (SPUK's) . Dat betreft:

- Zwembanen en ijsbanen. € 100 miljoen.
- Verlenging steun aan sportverenigingen. € 60 miljoen.
- Toezicht en handhaving. € 60 miljoen.
- TOZO 3 regeling.
- Beschikbaarheidsvergoeding openbaar vervoer.

11 Voorgaande jaren

Dit betreft een verrekening van het jaar 2018 ten laste van 2020, als gevolg van nieuwe definitieve gegevens belastingcapaciteit en een ontvangst van het jaar 2019 ten gunste van 2020 als gevolg van het aanpassen van de maatstaf Medicijngebruik met drempel.

Herijking gemeentefonds

Het nieuwe verdeelstelsel wordt aan het nieuwe kabinet overgelaten. De invoerdatum is een jaar opgeschoven naar 1-1-2023. Als reden noemt de minister BZK de huidige financiële positie van de gemeenten, waaronder de tekorten bij de jeugdzorg. Daarover moet eerst duidelijkheid komen, en die komt pas bij de kabinetsformatie. Dan wordt er besloten of er structureel geld bijkomt voor de gemeenten, ofwel of de te verdelen koek groter wordt. Daarmee legt de minister – conform de wens van de VNG - expliciet een koppeling tussen extra geld voor de gemeenten en de herverdeling van het gemeentefonds.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Joke Kruit

